

Rocov Fryslân

Jaarverslag 2015

Inhoudsopgave

	pagina
1. Inleiding	3
2. Organisatie	3
2.1 Bestuur	3
2.2 Inspraak Waddenveren	3
3. Adviezen	3
4. Betrokkenheid bij beleidskeuzes in het ontwikkeltraject.	4
5. Samenwerking met landelijke belangenorganisaties en afstemming met andere Rocovs.	4
6. Overleg op regionaal en landelijk niveau over lange termijn spoorontwikkeling	4
7. Contacten met pers en politiek	7
8. Overleg met de provincie Fryslân en de vervoerders	7
9. Afkortingen	8

1. Inleiding

Consumentenorganisaties die krachtens hun statutaire doelstellingen of feitelijke werkzaamheden de belangen van reizigers in het openbaar vervoer behartigen hebben volgens artikel 31 uit het Besluit personenvervoer (Bp) recht van informatie en advies. Voor de praktische uitvoering van dit artikel in het Bp zijn deze consumentenplatforms ondergebracht in een consumentenplatform. Rocov Fryslân is zo'n platform. Rocov staat voor **R**egionaal **o**verleg **c**onsumentenbelangen **o**penbaar **v**ervoer. Het Rocov brengt adviezen uit aan de provincie en aan de vervoerbedrijven die in Fryslân actief zijn over allerlei aspecten van het openbaar vervoer die voor reizigers belangrijk zijn.

2. Organisatie

2.1 Bestuur

In 2015 was de bestuurssamenstelling.

- De heer T. Ettema, voorzitter (namens ROVER)
- Mevrouw M. Rigter, penningmeester (namens 3VO)
- De heer A. Stapper, secretaris (namens SFO)
- De heer T. Meijer, lid (namens Doarpswurk)
- Vacature (namens FSU)

Het bestuur werd in 2015 ondersteund door mevr. R. Toornstra en dhr. S. de Boer.

2.2 Inspraak Waddenveren

Rocov Fryslân faciliteert het consumentenplatform Waddenveren. Het Rocov heeft hierover afspraken gemaakt met het ministerie van I en M. De consumenteninspraak op de Waddenverenconcessies maakt geen onderdeel uit van de verslaglegging in dit jaarverslag.

3. Adviezen

De kerntaak van het Rocov is het geven van advies op voorgenomen verandering in het openbaar vervoer, die van invloed zijn op de reizigers. In 2015 heeft het Rocov over de onderstaand onderwerpen een advies uitgebracht.

Reactie van het Rocov op de Nota van Uitgangspunten voor de concessie Zuidoost Fryslân.

Kernpunt uit deze reactie was het advies van het Rocov om De Opstapper niet op voorhand al uit te faseren in de nota van uitgangspunten, maar eerst de resultaten van de voor 2015 geplande evaluatie af te wachten.

Dienstregeling 2016 Arriva trein en verbeterpunten dienstregeling 2015.

Het Rocov heeft ingestemd met de door Arriva voorgestelde dienstregeling voor 2016. Er zijn in deze dienstregeling weinig veranderingen ten opzichte van de dienstregeling in 2015. Voor 2017 worden meer ingrijpende veranderingen verwacht.

Het Rocov bepleit de inzet van langere treinen op het traject Groningen-Leeuwarden vanwege structurele bezettingsproblemen in de spits.

Reactie op beleidsnota Reisinformatie

Het Rocov heeft gevraagd om betere monitoring van de goede werking van de reisinformatie gedurende de concessieperiode. De ervaring is dat halteomroep in de bussen vaak niet werkt.

Het Rocov heeft geadviseerd te voorkomen dat er verdere versnippering en decentralisatie van het van kleinschalig ov ontstaat. Dit heeft invloed op de betrouwbaarheid van de reisinformatie en op de mogelijkheid om een ketenreis te plannen.

Het Rocov bepleit een integrale huisstijl voor het provinciale openbaar vervoer, waarvan de reisinformatie een onderdeel is.

Reactie op PvE concessie Zuidoost Fryslân

Kernpunten uit deze reactie waren: Ruimere bedieningstijden van de HOV-lijnen, gelijk aan die van het Acov-net. Uitbreiding van het referentienet met een busverbinding Drachten-Veenwouden-Dokkum. Een eenduidige en heldere productformule voor het openbaar vervoer op het platteland. Een betere onderbouwing van de motieven voor tariefverhogingen.

Brief over Zomerdagkaart

Het Rocov heeft Qbuzz geadviseerd meer aandacht te besteden aan de marketing van de Zomerdagkaart, en in samenwerking met Arriva de ervaringen te gebruiken voor het uitbrengen van een provinciebrede toeristenkaart.

Brief aan de gemeente Harlingen over de bediening van de Sas brug

Door de brugopening van de Sas brug in Harlingen missen reizigers soms hun aansluiting van de veerboot van rederij Doeksen naar de trein. Het Rocov heeft de gemeente Harlingen gevraagd meer rekening te houden met het belang van de reizigers.

Tarieven 2016 busdienst Waddeneilanden

Het Rocov heeft kritisch gereageerd op de door Arriva voorgestelde tariefverhoging en heeft uiteindelijk ingestemd met het voorstel onder de voorwaarde dat er voor 2017 geen tariefverhoging zal plaatsvinden.

Vervoerplan en dienstregelingaanpassingen Qbuzz

Het Rocov heeft positief gereageerd op het vervoerplan van Qbuzz en de voorgestelde dienstregelingaanpassingen. De voornemens van Qbuzz waren al in de voorbereidende fase aan het Rocov voorgelegd en besproken.

Reactie op voorstel voor een dienstregelingaanpassing per 16-8-2015 voor de streeklijnen in NZW Fryslân

Het Rocov was positief over de voorgestelde dienstregelingaanpassingen, die het gevolg zijn van routewijzigingen in en rond Balk.

Reactie op voorstel van Arriva over de inzet van Collegeliners

Arriva heeft voorgesteld om met ingang van het nieuwe schoolseizoen vervoer op maat aan te bieden voor de vervoervraag van enkele onderwijsinstellingen. Arriva heeft dit afgestemd met de betreffende onderwijsinstellingen. Het Rocov heeft positief gereageerd op dit voorstel.

Reactie op actiekaart Zomerbroezz'n

Qbuzz wil in de zomerperiode meer reizigers verleiden de bus te nemen en heeft voorgesteld het Zomerbroezz'nkaartje te introduceren. Het Rocov heeft hierop positief gereageerd.

Reactie op adviesaanvraag indexatie landelijk vastgestelde ov-tarieven

In de adviesaanvraag was de indexatie van de landelijke ov-tarieven (de lti) geraamd op 1,2%. De aanname van de stijging van de consumentenprijsindex was toen 1,4%. Omdat de lti lager was dan de aanname voor de cpi zou er geen sprake zijn van vraaguitval en zou er geen vraaguitvalcompensatie worden toegepast. Het Rocov is onder deze voorwaarden akkoord gegaan met het voorstel. Het Rocov zou niet hebben ingestemd met een lti voor 2016 die hoger is dan de cpi.

Reactie op voorstel Arriva voor de tarieven in 2016

Het Rocov is in het advies per kaartsoort ingegaan op de voorgestelde tariefverhogingen. Daarbij heeft het Rocov ook gekeken naar de tariefaanpassingen die in de voorgaande jaren hebben plaatsgevonden. Verder moet de vervoerder heldere argumenten hebben om de tariefverhoging te kunnen rechtvaardigen. Het Rocov wijst in principe tariefverhogingen af die hoger zijn dan de stijging van de consumentenprijsindex, als daar geen duidelijke productverbetering tegenover staat. In het voorstel voor de tarieven voor 2016 bleven veel tarieven ongewijzigd, maar in de voorgaande jaren waren de tarieven juist buitenproportioneel gestegen.

Voorstel voor pilot bedieningsprofiel lijn 350

Om de bezettingsgraad van de buslijnen 350 en 92 beter te verdelen stelde Arriva voor om op specifieke tijden twee haltes niet meer te bedienen met buslijn 350. Door deze maatregel ging Arriva er van uit dat er geen versterkingsritten meer nodig zouden zijn. De maatregel zou als proef gedurende enkele maanden worden gehouden. Het Rocov heeft positief geadviseerd op het voornemen om doormiddel van een pilot te toetsen wat het effect is op de bezettingsgraad van de beide lijnen. Het Rocov heeft daarnaast gepleit voor een meer directe verbinding op de route Afsluitdijk-(Harlingen-haven)-Leeuwarden, waarin lijn 350 een belangrijke schakel is.

Reactie op vervoerplan 2016 Qbuzz

Qbuzz heeft in een overleg het conceptvervoerplan 2016 voor de dienstregeling in Zuidoost Fryslân, met daarin een voorstel voor aanpassing van het aantal Dru's, toegelicht. Het Rocov had begrip voor de onderbouwing van het voorstel en heeft hierop positief geadviseerd.

Reactie op tariefvoorstel 2016 Qbuzz

Het Rocov is akkoord gegaan met het voorstel van Qbuzz om de landelijke tariefindex toe te passen op het kilometertarief ov-chipkaart, op het sterabonnement Noord Nederland en op de Groepskaart. Het tarief van deze reisproducten zou met 1,2% worden verhoogd. Van de overige kaartsoorten is het tarief voor 2016 ongewijzigd gebleven.

Voorstel beëindiging pilot Opstapper

In Noordoost Fryslân is gedurende 2014 en 2015 een pilot gehouden rond de Opstapper. Deze pilot is tot stand gekomen in een samenwerking tussen Arriva, de provincie Fryslân en het Rocov. De pilotperiode eindigde in principe in december 2015 en is erg succesvol geweest. Het aantal gebruikers van de Opstapper is enorm toegenomen. De belangrijkste redenen hiervoor waren: De tariefverlaging van € 4,00 naar € 2,50 per rit, de toevoeging van extra knooppunten en verbindingen, de toevoeging van extra attractiepunten. Het Rocov heeft ingestemd met het voorstel van Arriva om de pilot te beëindigen en de succesfactoren te handhaven en in heel Fryslân te implementeren.

Voorstellen aanpassing stadsdienst Leeuwarden

Door een afname in het gebruik van de stadsdienst Leeuwarden was een herziening nodig van de lijnenstructuur en een aanpassing van bedieningsfrequenties. Het Rocov is betrokken bij de ontwikkelgroep en kwam na een afweging van de belangen van de reiziger met een positief advies op het voorstel, maar plaatste daarbij wel enkele kanttekeningen.

4. Betrokkenheid bij beleidskeuzes in het ontwikkeltraject, zowel bij de vervoerders als bij de provincie.

Het Rocov heeft, voorafgaand aan het formele adviestraject, vaak al overleg gehad met de vervoerbedrijven over hun wijzigingsvoorstellen en hun motieven voor deze wijzigingen. Dit is onder meer gebeurd bij de dienstregelingen van de beide vervoerders in Fryslân. Het Rocov kan in deze fase van het proces al invloed uitoefenen op de keuzes die voorliggen.

Andere onderwerpen waarbij het Rocov al in het ontwikkeltraject is betrokken

- De Opstapper, de evaluatie van de eerste fase van de pilot, de begeleiding van het onderzoek naar de resultaten. De implementatie van de tweede fase van de pilot.
- De OV-visie van de provincie op de hoofdstructuur van het openbaar vervoer in Fryslân.
- De nota van uitgangspunten van de aanbesteding van concessie Zuidoost Fryslân.
- Toetsing van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de nieuwe bushaltes aan de N381 bij Donkerbroek.
- Reactie op de beleidsnota reisinformatie.

5. Samenwerking met landelijke belangenorganisaties en afstemming met andere Rocovs.

Voorzittersoverleg Rocovs

In 2015 is er ieder kwartaal overleg geweest met de voorzitters van de andere Rocov's. Het ging daarbij om afstemming van thema's die ook in andere regio's spelen en om de voorbereiding van de inbreng in het Nationaal ov-beraad (Novb). Onderwerpen die in 2015 aan de orde kwamen zijn onder meer: De pilot single check-in. De indexering van het landelijk tarievenkader. De ontwikkeling van landelijke kaartsoorten en reisproducten. De inzet van het te veel betaalde geld uit de gemiste check-outs. Nieuwe betaalwijzen in het ov.

Werkgroep Rocovs

De landelijk werkgroep van de Rocovs is in 2015 vijf keer bij elkaar geweest. De agenda van de werkgroep volgt voor een deel de agenda van het Novb. De werkgroep bereidt de standpunten en adviezen voor ten behoeve van het voorzittersoverleg van de Rocovs.

6. Overleg op regionaal en landelijk niveau over lange termijn spoorontwikkeling.

Het Rocov is structureel betrokken bij de Noordelijke spooroverleggen over de toekomstige bediening op het spoor. Het gaat hier over aanpassingen op korte en middellange termijn. Een inventarisatie van de wensen en mogelijkheden op het spoor en de noodzakelijke infrastructurele aanpassingen die daar bij horen.

7. Contacten met pers en politiek.

Het Rocov is in 2015 enkele keren benaderd door de pers voor commentaar op ontwikkelingen in het openbaar vervoer in Fryslân.

8. Overleg met de provincie Fryslân en de vervoerders

Bestuurlijk overleg met de provincie.

Op 11 september en op 13 november heeft het Rocov overleg gehad met gedeputeerde de heer Kramer. Op de agenda stonden: de gebruiksvergoeding voor het regionale spoor, ESGL, het vervoer in plattelandsgebieden, zoals de pilot rond de Opstapper en de pilot Samobil, ontwikkelingen op het regionale spoornet en het landelijke spoornet.

Ambtelijk overleg met de provincie Fryslân

Het Rocov heeft in het afgelopen jaar 8 keer overleg gehad met ambtenaren van de provincie Fryslân. In deze overleggen werden de relevante ontwikkelingen in het openbaar vervoer besproken, waaronder de aanbesteding van de concessie Zuidoost Fryslân; de voortgang in de concessie Noord en Zuidwest Fryslân en stadsdienst Leeuwarden, de Opstapper; de keuzes en kansen van aanpassingen op het regionale spoornet, de ontwikkelingen op het hoofdrailnet.

Overleg met de vervoerders

Met vervoerders werd in 2015 met enige regelmaat overleg gevoerd. Deze overleggen waren vaak ter voorbereiding van adviesaanvragen over dienstregelingenwijzigingen en tariefaanpassingen. Ook werden uitvoeringsaspecten rond de concessie besproken.

9. Afkortingen

- Bp Besluit personenvervoer
- FSU Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden
- DO Decentrale overheid
- SFO Stichting Friese Ouderenbonden
- Lti Landelijke tariefindex
- LTK Landelijk tarievenkader voor de regionale tarieven van de OV-chipkaart
- PvE Programma van Eisen
- ROCOV Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer
- ROVER (vereniging) Reizigers openbaar vervoer
- OV Openbaar vervoer
- NVVH Vrouwennetwerk